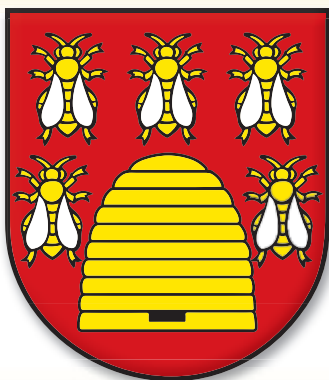

VEL'KOÚĽANSKÝ OBZOR

Noviny obyvateľov Veľkých Úľan

2. číslo 19. ročník – Jún – 2015

NAGYFÖDÉMESI LÁTHATÁR

Nagyfödemes lakosainak lapja

2. szám 19. évfolyam – 2015 – Június

Krásny narodeninový darček

Pred 130-mi rokmi vznikol v našej obci Zbor dobrovoľných hasičov. Toto nevšedné výročie „rytierov ohňa“ aj patrične oslávili. Oslavy sa uskutočnili dňa 1.mája.

Ak začneme listovať v kronike obce Veľké Úľany, dostaneme presnú informáciu o tom, že veru rôzne katastrofy neobišli ani našu obec. Napríklad v roku 1862 tu vyčíňala povodeň a o necelé tri roky prišla ďalšia katastrofa – požiar.

Možno práve tieto zlé skúsenosti viedli vedenie obce k tomu, aby založili v obci dobrovoľný hasičský zbor. O tom rozhodli účastníci ustanovujúcej schôdze, ktorá sa konala dňa 3. septembra 1884. Podľa hodnoverných dobových dokumentov sme zistili, že do celoštátneho zboru ich prijali dňa 22. apríla 1885. A práve tento deň považujú naši hasiči za vznik svojho zboru.

Celodenné oslavy sa začali na dvore hasičskej zbrojnice, ktorá bola postavená v 70-tych rokoch minulého storočia, privítaním hostí. Potom sa spoločne vybrali k soche svätého Floriána, patróna hasičov, kde sa konal pietny akt kladenia vencov. Okrem našich hasičov a predstaviteľov obce svoje vence položili aj zástupcovia samosprávy a hasičov z družobnej obce Csabrendek.

Oslavy pokračovali slávnostným sprievodom od hasičskej zbrojnice po rímskokatolícky kostol, kde sa konala svätá omša. Dôstojný pán farár Vojtech Kasáš vo svojej kázni upriamil pozornosť aj na to, že popri skutočnom ohni, by bolo dobré častejšie zahasiť aj oheň nenávisťi v našich srdciach.

Účastníci potom pokračovali vo svojom sprievode až na námestie obce, kde na „rytierov ohňa“ už čakali účastníci tradičného majálesu.

Vo svojom slávnostnom príhovore starosta našej obce Ing. František Gógh, ktorý je aj sám aktívnym členom hasičského zboru, hovoril o začiatkoch činnosti našich hasičov. Dozvedeli sme sa, že prvým predsedom zboru bol József Dubovský a prvým veliteľom Albert Popper.

(Pokračovanie na str. 3)

Szép születésnap ajándék

130 évvel ezelőtt alakult meg községünkben az Önkéntes Tűzoltó Testület, amelyet a „lánglovagok” természetesen méltóképpen megünnepeltek. Az ünnepségre május 1-én került sor.

Ha belelapozunk Nagyfödemes történelmébe, hiteles képet kapunk arról, hogy a veszélyek, természeti károk természetesen községünket sem kerülték el. Például 1862-ben nagy árvíz, s alig telt el három év, újabb veszély - tűzvész sújtotta.

Feltételezhető, hogy ezek a rossz tapasztalatok vezették arra a község polgárait, hogy megalakítsák a helyi önkéntes tűzoltó egyletet. Erről az 1884. szeptember 3-án tartott alakuló ülés résztvevői döntöttek. A hiteles korabeli dokumentumok alapján az egylet az országos tűzoltó szervezet kötelékébe 1885. április 22-én nyert felvételt. Így a nagyfödemesi tűzoltók ezt a napot tartják az Önkéntes Tűzoltó Egylet megalakulása napjának.

Az ünnepségsorozat az 1970-es években épült tűzoltó szertár udvarán, a vendégek fogadásával vette kezdetét, majd a Szent Flórián szobornál koszorúzási ünnepséggel folytatódott, ahol a helyi önkormányzat és a helyi tűzoltók mellett a magyarországi testvértelepülésekről, Csabrendekről érkezett vendégek is elhelyezték a megemlékezés koszorúit.

Az ünnepség díszfelvonulással folytatódott a helyi római katolikus templomhoz, ahol a hálaadó szentmise alkalmával Kasáš Béla plébános úr arra is felhívta a figyelmet, hogy a valóságos tűz mellett, sokszor jó lenne a szívekben égő harag lángját is kioltani.

A szentmise után a díszfelvonulás résztvevői a község főterén lévő szabadtéri színpadhoz vonultak, ahol a majálisra egybegyűlt szépszájú közönség fogadta a „lánglovagokat”.

Gógh Ferenc polgármester, aki maga is gyakorló tűzoltó, ünnepi beszédben kitért a tűzoltó egylet megalakulásának körülményeire. Megtudhatuk, hogy az egylet első elnöke Dubovszky József, első parancsnoka pedig Popper Albert volt.

(Folytatás a 3. oldalon)

Minister vnútra SR v kruhu veľkoúľanských hasičov

Robert Kaliňák, belügyminiszter a nagyfödemesi tűzoltók körében

130. výročie DHZO v obrazoch

Az ÖTT 130. évfordulója képekben

Obnovená zástava - A felújított zászló

Príchod pána ministra vnútra - A belügyminiszter úr érkezése

Pán minister sa zaujímal o život našej obec
A miniszter úr élénken érdeklődött
községünk élete iránt

Priviazanie stuhy na zástavu
Nagyszombat megye csapatszázlajára felkerült a csabrendeki Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr
Egyesületének emlékszalagja is (Mezei József alezredes)

Pán Robert Kaliňák ochotne nakrájať
narodeninovú tortu.
Robert Kaliňák készségesen
felvágta a születésnap tortát.

Pamätnú medailu predsedu TTSK preberajú: František Gógh, Michal Kiss, a Július Tóth
Nagyszombat megye elnökének emléklakettjét Gógh Ferenc polgármester,
Kiss Mihály parancsnok és Tóth Gyula elnök veszik át

Pri príležitosti osláv sa uskutočnilo aj povýšenie dobrovoľných hasičov
Az ünnepség alkalmából sor került a nagyszombati önkéntes tűzoltók előléptetésére is

Krásny narodeninový darček

Szép születésnap ajándék

(Dokončenie zo strany 1)

„Od založenia zboru uplynulo presne 130 rokov, ktoré naplnili členovia zboru aktívnou činnosťou. Predsedovia a velitelia prišli aj odišli, menila sa aj členská základňa, ale vždy sa našli takí členovia, ktorí v prospech spoločnosti vedeli oduševniť celý zbor, aby bez nároku na akúkoľvek protislužbu, alebo protihodnotu robili svoju prácu, a vykonávajú ju dodnes. Za toto všetko im patrí veľká vďaka obecnej samosprávy a občanov“ – povedal medzi inými.

Počas 130 ročnej činnosti zažili členovia zboru lepšie aj horšie obdobia, ale vždy robili to, čo mali. Popri záchranných prácach venovali veľkú pozornosť prevencii proti požiarom, ako aj osvetovej činnosti. Zbor má úspešné družstvá, ktoré dosahujú veľmi pekné výsledky na rôznych súťažiach. Za výnimočne dôležitú úlohu pokladajú aj prácu s mládežou. Veľmi zaujímavou a obľúbenou akciou je nočná súťaž hasičov „O pohár starostu obce“, ktorú tento rok organizovali už po jedenásty raz.

Pri tejto príležitosti boli povýšení do vyššej hodnosti: Ladislav Szeremlei, Michal Horváth, Peter Manczal, Attila Mészáros, Aladár Rigó, František Gašparek, Ladislav Lovász, Jozef Baroš a Michal Kiss.

Po ukončení tohto slávnostného aktu zazneli sirény hasičského vozidla, ale na šťastie teraz nevolali do služby hasičov, ale sám pán minister vnútra, Robert Kaliňák priniesol dar Ministerstva vnútra SR v podobe nového hasičského vozidla Tatra 815.

Pán minister vo svojom krátkom príhovore vyzdvihol dôležitosť práce dobrovoľných hasičov a zároveň vyjadril svoje presvedčenie, že vozidlo sa dostalo do dobrých rúk a veľkoúľanskí hasiči ho budú využívať nielen vo svojej obci, ale poskytnú pomoc aj okolitým obciam.

Na oslave boli za zásluhy ocenení: Attila Mészáros, Michal Horváth, Alžbeta Nagyová, Ladislav Lovász, František Gógh, František Gašparek a Július Tóth okresným a celoštátnym vyznamenaním. Veliteľ Michal Kiss a predsedu Júliusa Tótha, ako aj Dobrovoľný hasičský zbor obce vyznamenal predseda Trnavského samosprávneho kraja, pán Tibor Mikuš „Medailou predsedu TTSK“

Okresný výbor DPO v Galante venoval „Pamätnú plaketu“ za cezhraňnicnú spoluprácu predsedovi a bývalému veliteľovi družobného hasičského zboru - Józsefovi Mezeimu a Miklósovi Soósovi, a tiež aj starostovi obce Csabrendek, Józsefovi Turcsimu.

Pri príležitosti jubilea, vďaka finančnej podpore obce, bola obnovená pôvodná zástava DHZO, ktorú vyhotovili v roku 1935 za finančnej pomoci rodiny pani Jolany Paurovej. Textilnú zástavu reštaurovala umelecká reštaurátorka Soňa Poárová. Malbu postavy Svätého Flóriána na zástave reštauroval pán Aladár Botlík, ako dar svojej rodnej obci. (Obnovená zástava je vystavená v kultúrnom dome.)

Pri tejto príležitosti priviazali stuhy na vlajky DHZO Veľké Úľany a Csabrendek.

Krásne oslavy potvrdili úspešnú prácu a činnosť hasičov našej obce, ktorá sa, ako všetci dúfame, bude uberať rovnakou cestou aj v budúcnosti.

Ja osobne som sa zúčastnila na tejto oslave, a keď som sa pozerala na tváre ostatných účastníkov, počúvajúc správu o činnosti za 130 rokov, napadlo mi niekoľko myšlienok.

Naši hasiči sú príkladom jednoduchého človeka, ktorý pracuje, zdokonaľuje sa vo svojej profesii, aby mohol pomáhať svojim blízkym. Za svoju pomoc a obetavosť však nikto z nich nečaká odmenu, nevystatuje sa, len potichu robí svoju prácu. Práve hasiči sú tí, ktorí ako prví čelia ohňu, vode, či prírodným živlom. Zachraňujú ľudské životy, miliónové majetkové hodnoty. A kým umelecké alebo vedecké diela sa zapisujú do povedomia ľudí na dlhé stáročia, hrdinstvo jednoduchého človeka, hasiča pokladáme často za samozrejmosť. Je to len obyčajná denná správa v médiách, na ktorú po niekoľkých dňoch aj zabudneme. Bolo by dobré, keby sme si ich všimli, keby sme ich videli aj vo všedných dňoch, a nielen v čase nebezpečenstva alebo pri oslavách.

Alžbeta Sz. Manczalová

(Folytatás az 1. oldalról)

„A megalakulás óta pontosan 130 év telt el, amit a testület tagjai tartalmas munkával töltöttek ki. Elnökök és parancsnokok, vezetőségi tagok, tagok váltották egymást, de mindig voltak olyanok, akik a közösség érdekében lelkesíteni tudták a tagokat, mindenféle ellenszolgáltatás nélkül tették, s teszik a dolgukat ma is. Mindezt fogadják az önkormányzat és lakosaink őszinte köszönetét” – mondta többek között.

A 130 év alatt ennek a szervezetnek az életében is voltak sikeresebb évek és hullámvölgyek is, de mindig tették, amit tenniük kellett. A mentési munkálatok mellett nagy figyelmet szentelnek a tűz megelőzésre és a felvilágosító munkára. Sikeres versenycsapatok vannak, akik szép eredménnyel dicsekedhetnek. Egyik kiemelten fontos feladatuknak tekintik az utánpótlás nevelését. Érdekes és nagyon népszerű rendezvényük, az idén immár 11. alkalommal megrendezett, éjszakai tűzoltó verseny, amely a község polgármesterének kupájáért folyik.

FOTO: NÉHETH TIBOR

**Hostia z Maďarska spolu s našimi hasičmi
Magyarországi vengégeink és a mi tűzoltóink**

Az ünnepi alkalomból kilenc önkéntes tűzoltó – Szeremlei László, Horváth Mihály, Manczal Péter, Mészáros Attila, Rigó Aladár, Gašparek Ferenc, Lovász László, Baroš József és Kiss Mihály magasabb rangot kapott.

Az előléptetés után tűzoltó autó színe jénak a hangja zavarta meg az ünnepséget, amely szerencsére most nem szolgálatba hívta a tűzoltókat, hanem a Szlovák Belügyminisztérium ajándéka érkezett a községbe egy Tatra 815-ös tűzoltó autó formájában, amelyet maga a belügyminiszter, Robert Kaliňák hozott ajándékként az ünnepelő testületnek.

A miniszter úr rövid köszöntőjében magasra értékelte az önkéntes tűzoltók munkáját, s reményét fejezte ki, hogy a nagyfödémesi tűzoltók munkájukban nagy hasznát veszik ennek az új autónak, s a környék településeinek is segítséget nyújthatnak majd.

Az évforduló alkalmából a jubiláló szervezet tagjai – Mészáros Attila, Horváth Mihály, Nagy Erzsébet, Lovász László, Gógh Ferenc, Gašparek Ferenc és Tóth Gyula járási, illetve országos elismerésben részesültek. A testület parancsnokát, Kiss Mihályt és elnökét Tóth Gyulát, valamint a testületet Tibor Mikuš, megyelnök emlékéremmel tüntette ki.

Az önkéntes tűzoltók galántai járási bizottsága a határon átnyúló példás együttműködésért emlékérmeket adományozott a testvértelepülés, Csabrendek tűzoltó testülete elnökének, Mezei Józsefnek, volt parancsnokának, Soós Miklósnak, valamint a község polgármesterének Turcsi Józsefnek is.

Az évforduló alkalmából a község anyagi támogatásának köszönhetően felújításra került a testület eredeti csapatszálaja, amely még 1935-ben készült Pauer Jolán családjának támogatásával. A zászló textíliáját Soňa Poárová textil-restaurátor újította fel. A zászlón látható Szent Flóriánt ábrázoló festmény felújítása Botlík Aladár restaurátor munkáját dicséri, aki ezt a munkát szülőfalujának ajándékozta. (A felújított zászló megtekinthető a kultúrházban).

A nagyszerű ünnepség méltó módon támasztotta alá a nagyfödémesi önkéntes tűzoltók sikeres tevékenységét, amely remélhetőleg a jövőben is magas színvonalat ér el.

Jómagam is részese lehettem az egész ünnepségsorozatnak. Végignézeve a résztvevők arcán, végighallgatva a 130 év alatt elvégzett munkát, ez a néhány gondolat jutott eszembe:

A tűzoltó személye példa arra az egyszerű emberre, aki azért dolgozik, képezi magát, hogy a bajba jutott embertársainak segítséget nyújtson. Mindezt, azonban köszönetet, jutalmat nem vár, nem hivatkozik, csendben végrehajtja a feladatát. A tűzoltók azok, akik elsőként szállnak szembe tűzzel, vízzel, természeti erővel. Sok milliárdos értéket mentenek meg. S míg egy-egy művész alkotását, tudós felfedezését évtizedekig, sőt évszázadokig lehet emlegetni, a tűzoltók hőstette csak egy napi hír a médiában. Jó lenne, ha Szent Flórián mai követői nem csak veszély esetén, vagy egy-egy ilyen jeles napon válnának láthatóvá, hanem a mindennapokban is ott lennének a köztudatban.

Sz. Manczal Erzsébet

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo vo Veľkých Úľanoch na svojom 4. zasadnutí dňa 18. marca 2015 prerokovalo návrhy a podnety v zmysle programu rokovania.

OZ schválilo:

- Všeobecne záväzné nariadenie obce č. 1/2015 o určení názvov ulíc a o zmene názvov ulíc na území obce
- Žiadosť Štefana Károlyiho a manželky, ul. Pusta č. 177/3, o odkúpenie pozemku parcely č. 513/23 vo výmere 22 m², za 3,50 €/m²
- Žiadosť Ľudovíta Špóta, Križna 1046/34, Veľké Úľany o prenájom pozemku parc. č. 1261/10 vo výmere 900 m² za 150 €/rok

Poslanci Obecného zastupiteľstva vo Veľkých Úľanoch na 5. mimoriadnom zasadnutí dňa 13. apríla 2015 prijali nasledovné uznesenia:

Poslanci neschválili:

- Žiadosť BOXING CLUB-u Veľké Úľany o poskytnutie finančnej dotácie na ich činnosť z rozpočtu obce

Poslanci schválili:

- Žiadosť Eugena Pápaiho a manželky, Piesková č. 1205/29, o odkúpenie pozemku, časť záhrady, vo vlastníctve obce, p.č. 1319/6 vo výmere 240 m² za 3,50 €/m²
- Zásady odmeňovania poslancov obecného zastupiteľstva a členov komisií pri OZ
- Vykonanie zmeny v Sadzobníku správnych a manipulačných poplatkov za úkony a služby poskytované obcou Veľké Úľany - úprava hrobového miesta:
 - a) jednohrob: 180 €
 - b) dvojhrob: 280 €
 - c) trojhrob: 320 €
- súčasne rušia odsek 2 uznesenia č. 71-OZ/2013 bod č. 7 písm. d) Sadzobníka správnych a manipulačných poplatkov za úkony a služby poskytované obcou Veľké Úľany - úprava hrobového miesta

Obecné zastupiteľstvo na svojom 6. riadnom, verejnom zasadnutí dňa 13. mája 2015 prerokovalo návrhy a podnety v zmysle programu rokovania a prijalo nasledovné uznesenia:

Schválilo:

- Prvú zmenu rozpočtu obce za rok 2015
- Rozbor hospodárenia obce za I. štvrťrok 2015
- Rozbor hospodárenia príspevkových a rozpočtových organizácií obce za I. štvrťrok 2015
- Odkúpenie pozemku pod školským futbalovým ihriskom p. č. 179/23 vo výmere 384 m² od majiteľa: Mikóczy Peter za 10 €/m², súčasne ruší pôvodnú kúpnu cenu zo dňa 18. 2. 2015
- Predĺženie prenájmu ornej pôdy vo výmere 462715 m² pre MVDr. Alojza Mikóczyho NH - Farm, s.r.o. do 31. 10. 2019 za 120 €/ha/rok

Neschválilo:

- Žiadosť Mgr. Štefana Farára - FS PetShop, 925 85 Neded č. 1303 o prenájom nebytových priestorov za účelom zriadenia chovateľských potrieb.

Zobralo na vedomie:

- Žiadosť Školskej rady pri MŠ s VJM vo Veľkých Úľanoch o rozšírenie kapacitných podmienok Materskej školy.

Uznesenia a zápisnice zo zasadnutí obecného zastupiteľstva sú dostupné na internetovej stránke obce: www.ulany.sk pod voľbou „Dokumenty“

Mgr. Zuzana Metzner
prednostka Obecného úradu

Miről tárgyalt az önkormányzat

Nagyfödemes Község képviselő - testülete 2015. március 18-án megtartott 4. nyilvános ülésén megtárgyalta a napirend által meghatározott programot és a polgárok beadványait.

A képviselők jóváhagyták:

- Az egyes számú 2015-ben kiadott önkormányzati rendeletet, mely meghatározza az utcaneveket, valamint azok módosítását a község területén
- Károlyi István és felesége, nagyfödemesi lakosok földrész rendezésére beadott kérvényét, amely az 513/23 - as helyrajzi számú területet érinti 22 m²- es nagyságban, az ingatlan eladási árát négyzetméterenként 3,50 € -ban határozták meg
- Špót Lajos, nagyfödemesi lakosnak telek bérbeadására benyújtott igényét, amely az 1261/10- es helyrajzi számú terület egy részének, összesen 900 m²- es területnek a bérbeadására vonatkozik, melynek árát évi 150 €-ban határozták meg.

A helyi önkormányzat képviselői 2015. április 13-án megtartott soron kívüli 5. ülésén a következő határozatokat hozták:

Nem hagyták jóvá:

- A Nagyfödemesi Boxing Club működésére anyagi támogatás juttatását az ez évi költségvetésből

Jóváhagyták:

- Pápai Jenő és felesége, nagyfödemesi lakosok telekrész rendezésére beadott kérvényét, amely az 1319/6 - os helyrajzi számú területet érinti 240 m²- es nagyságban, az ingatlan eladási árát négyzetméterenként 3,50 €-ban határozták meg
- A képviselők és bizottsági tagok jutalmazási szabályzatát
- A község által nyújtott szolgáltatásokért járó illetékek módosítását, a sírhelyek alapzatának elkészítésével kapcsolatban, amely a következőképpen alakul:
 - a) egyes sírhely: 180 €
 - b) kettes sírhely: 280 €
 - c) hármas sírhely: 320 €
- egyúttal az erre vonatkozó 71-OZ/2013 - as határozat 7-es d) pontjának 2. bekezdését visszavonta.

A helyi önkormányzat 6. nyilvános ülésére 2015. május 13-án került sor. A képviselők megtárgyalta a napirend által meghatározott programpontokat, valamint lakosaink beadványait. Ezen az ülésen a következő határozatokat hozták:

Jóváhagyták:

- A község idei költségvetésének első módosítását
- A község, valamint az általa fenntartott intézmények 2015-ös év első negyedévi gazdálkodásának elemzését
- Az iskolai futballpálya területrendezésével kapcsolatban 384 m² telekrész megvásárlását Peter Mikóczy helybeli lakostól. Kétoldali megegyezés alapján 1 m²-t 10 € - ért, egyúttal a 2015. február 18-án meghatározott vételárat visszavonja
- A 462715 m² területű szántóföld használatával kapcsolatban MVDr. Mikóczy Alojz - NH-FARM, KFT - vel kötött bérleti szerződés meghosszabbítását 2019. 10. 31-ig 120 €/ha/év ellenértékben

Nem hagyta jóvá:

- A negyedi lakhelyű Mgr. Štefan Farár - FS PetShop részére nem lakás célú helyiség bérbeadását kiskapadalt létesítésére

A testület tudomásul vette:

A helyi Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda iskolatanácsának kérelmét az intézmény befogadóképességének szélesítésére.

A képviselőtestület üléseiről szóló jegyzőkönyvek megtalálhatók a község honlapján, www.ulany.sk a „Dokumentumok” menüpont alatt.

Mgr. Metzner Zsuzsanna
hivatalvezető

Majáles 2015

Prvomájový „Majáles“ je už 26 rokov neodmysliteľnou súčasťou kultúrneho života obce.

Už niekoľko rokov organizujeme túto oslavu, ako dvojdnové podujatie. Veď začíname už v posledný aprílový deň so stavaním mája. Na našu radosť je na tomto podujatí z roka na rok viac občanov.

V tomto roku sa opäť uskutočnil prvomájový beh, ktorý by sme chceli v budúcnosti pravidelne usporiadať.

V poobedňajšom pestrom kultúrnom programe sa predstavili deti materských a základných škôl, ako aj tanečníci z našej obce. Program pokračoval oslavami 130. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru obce, o ktorých píšeme v našich novinách zvlášť. Z tradičnej prvomájovej tomboly si mnohí odniesli krásne a hodnotné darčeky, ktoré nám venovali podnikatelia a podniky obce. Na ľudovej veselici nám do tanca hrali opäť chlapi z Veľkouľančanky.

Alžbeta Prágaiová

**Naši chlapi z Veľkouľančanky sú stálymi účastníkmi stavania mája
A fúvoszenekar tagjai sosem hiányoznak a májusfaállításról**

**U detí mal veľký úspech Vlčík Úľančík
A gyerekek körében nagy sikert aratott a Födemesi kisonvat**

Majális 2015

A „Majális“ már 26 éve községünk kulturális életének egyik fontos állomása.

Néhány éve a rendezvényt sorozat április utolsó napján a májusfaállításal kezdődik. Lakosaink már ezen a napon is szép számmal kijönnek, hogy együtt ünnepeljünk.

A rendezvény kapcsán az idén ismét sor került a május elsejei futóversenyre is, amelyet a jövőben szeretnénk rendszeresen megszervezni.

A délutáni műsor hagyományosan az óvodások, iskolások és a helyi táncosok tarka kultúrműsorával kezdődött, majd a helyi tűzoltó szervezet megalakulásának 130. évfordulója alkalmából rendezett ünnepséggel folytatódott, amelyről lapunkban bővebben is írunk. Vállalkozóink és vállalatunk támogatásának köszönhető gazdag tombolából az idén is sok értékes ajándéknak örülhettek a résztvevők. Az esti utcabálon pedig ismét a Veľkouľančanka zenekar húzta a talpalávalót.

Prágai Erzsébet

**Deti majú veľkú radosť zo zdobenja mája
A gyermekek örömmel kapcsolódnak be a májusfa díszítésébe**

**Prvomájového behu sa zúčastnili aj dospelí
A május elsejei futásba a felnőttek is bekapcsolódtak**

FOTO: NÉMETH TIBOR (4)

Prvomájové oslavy sponzorovali – Az idei május 1-ei ünnepség támogatói

A & Z Rišňovský – Halász, s.r.o.
AGRA-CAK s.r.o.
Anghely Mária (SHR)
Blíšák Peter (Záhradníctvo)
Borovszky Ladislav (Cukráreň)
Borovszká Mária, PHDr.
Bubeník Peter (BUBO-SHOP)
Bubeník Tibor (Bubipfoto)
Cinkošová Lenka
Dobrovoľný hasičský zbor
Duchon Marek (Viktória trdelník)
Egyedová Helena (Kozmetika)
Eszesová Erika (Kaderníctvo)

Halász Július
Hodúrov Alžbeta (Masérka)
Ivan Mirko (SHR)
Janková Katarína
Klub dôchodcov Zlatý dážď
Konečná Marta (Stavebníny)
Kováč Ferdinand (F 'Dance)
Kriška Peter (Pizzeria Milano)
Kurucz Ján (Autosúciastky)
Lekáreň Kamélia
Manó Gabriel (kamenárstvo)
Márišová Helena (Silvia butik)
MO Matice slovenskej

Melišek Fridrich (Pneuservis)
Mikóczy Alojz MVDr. a syn
Miestna organizácia Csemadoku
Miestne kultúrne stredisko
Miestny klub Strany Most-Híd
Modrőcka Anita (Holičstvo)
Modrőcky Ján (Jagaro s.r.o.)
Modrőcky Ladislav
Molnár Ernest (Pohrebné služby)
Németh Alexander
Némethová Lenka (Fashion Lenka)
Obec Veľké Úľany
Pápaiová Alžbeta

Pauer Zolt, Ing. (Drogéria)
Prágai Juraj (Nákladná doprava)
Radányi Csaba (Športové potreby)
Román Silvester (Autodoprava)
Sercel Tibor (SET)
Sercel Kristián (Ozvučovací technika)
Slezák Vojtech (Autoservis)
SZING-EX-PROJEKT SLOVAKIA, s.r.o.
(Projektovanie a realizácia stavieb)
Šercel Peter (Gatter)
Šimeková Júlia (Fényes)
Štúdio SONECH
Technické služby – PO VPS

TISTAV s.r.o.
Tien Khong Van (Čínska predajňa)
Tomovičová Kristína (Kozmetika)
Tornyai Attila (SHR)
Tornyai Robert (Autodoprava)
Tornyai Štefan (Mäsiar)
Tóth Imrich (Maxlight)
Vajda Štefan (Lotos Lake)
Vajdová Priska
WELTEXIM, s.r.o. (dovoz a predaj korkových podláh)
Záhončík Imrich (Moruša centrum)
ZO SČK
ZO ŽTP

Ďakujeme – Köszönjük!

Spomínali na bývalého farára obce

Slávnosť pri príležitosti 65. výročia obnovenia maďarských škôl na Slovensku

Začiatkom mája sa uskutočnil už 5. ročník Dní Mihálya Borsosa, ktorý organizovala Základná škola Mihálya Borsosa s vyučovacím jazykom maďarským v našej obci. Táto škola dostala meno po bývalom farárovi obce 26. októbra 2002. Pán Mihály Borsos bol rímsko-katolíckym farárom obce od 19. júla 1949 a vždy za každých okolností stál pri chudobných, nezištne im pomáhal.

Trojdné podujatie, ktoré organizujú pravidelne každé tri roky bolo dôstojnou spomienkou na tohto vzácneho človeka. Vyberáme slová z jeho vlastného vyznania: „... keď som ukončil štúdium teológie, hlavným mojim poslaním sa stala sociálna otázka. Pomáhať svojim bližným.“ Toto poslanie bezo zvyšku splnil. Na slávnostnom zahájení osláv riaditeľka školy Mgr. Gabriela Vajdová hovorila o jeho živote a činoch. Citujeme niekoľko myšlienok z jej prejavu: „Jeho prvým krokom bolo, že sa zaoberal s otázkou pozemkov. Farské pozemky dal do užívania – prenájmu viacerým rodinám. On bol iniciátorom akcie „Babakelengye“ (výbavička pre deti), ktorá sa stala celonárodným hnutím s centrami Kolozsvár – Budapešť – Veľké Úľany. Mihály Borsos sa stal celoštátnym známym a Úľany sa stali – aj keď len na krátku dobu – národným centrom. V roku 1943 zahájil kurz občianskej školy, a na jeho podnet bol postavený v obci Dom zdravia. Po skončení svetovej vojny v rokoch 1946-47 písal žiadosti pre vdovy a starších obyvateľov obce.“

Aj pre tieto jeho aktivity bola škola pomenovaná po ňom. Od roku 2003 každý tretí rok vzdávajú hold jeho pamiatke organizovaním Dní Mihálya Borsosa. Aj tohoročné podujatia hovorili o tom, aby si deti vzali príklad z jeho života a činov. Aby svoje nadanie a šikovnosť dokázali aj trochu inou formou.

Prvý deň po slávnostnom zahájení osláv sa uskutočnila rozprávková súťaž pre žiakov 3. a 4. ročníkov za účasti súťažiacich z družobných obcí Csabrendek a Jánossomorja, z okolitých obcí Čierna Voda, Jelka, Dolné Saliby, Galanta, Senec a miestnych tímov. Štvorčlenné družstvá lúštili krížovku, zahrli si pravdu - nepravdu, mali tipovacie úlohy, odpovedali na bleskové otázky a riešili rôzne iné úlohy na základe dopredu zadaných rozprávok. Súťaž mala výbornú atmosféru a bola veľmi poučná pre všetkých sedemnášť družstiev. Na záver si víťazstvo odnieslo družstvo „Fantasztikus négyes“ (Fantastická štvorka) z Jelky. Ale nikto nebol smutný, lebo si našli nových priateľov a vďaka sponzorom podujatia všetci dostali pekné darčeky.

Pre žiakov druhého stupňa pripravili organizátori tiež veľmi zaujímavú vedomostnú súťaž, do ktorej sa zapojili popri miestnych družstvách aj štvorčlenné tímy z družobných obcí Csabrendek a Jánossomorja, a tiež družstvá z Jelky, Sládkovičova, Mostovej a z Veľkej Mače. Súťažné kolá boli pripravené hrovou formou. Prvé kolo bolo zamerané na lexikálne vedomosti žiakov a malo názov „Maradj talpon!“ (Zostaň na nohách!), dve kolá bola venované Mihályovi Borsosovi, a nechýbalo ani hudobné kolo. Vo vyváženej súťaži sa rozhodlo o víťazovi len v poslednom kole pod názvom „Mindent vagy semmit!“ (Všetko, alebo nič!) v ktorom družstvá mohli risiko-

vať dovedty nazbierané body. Víťazom tejto súťaže sa stalo domáce družstvo „Találd ki!“ (Uhádni to!)

Pred odovzdávaním cien organizátori pripravili pre prítomné deti a pedagógov milé prekvapenie formou koncertu populárnych spevákov a hudobníkov – Imre Vadkerti, Attila Zsapka a Tamás Sipos.

Druhý deň podujatia sa niesol v znamení krásneho umeleckého slova, šikovných rúk a nôh. Žiaci druhého stupňa mali súťať v prednese poézie, na ktorej sa zúčastnili aj žiaci z Veľkej Mače. Krásne podujatie zohralo srdce nielen odbornej poroty, ale aj prítomných detí. Súťaž sa skončila v obidvoch kategóriách víťazstvom domácich recitátorov. V kategórii pre 6.-7. ročník zvíťazila Tünde Takács a v 8.-9. ročníku Karolina Koller. Pre menšie deti bola tento deň pripravená tvorivá dielňa a pre chlapcov spestrili deň futbalovým turnajom.

Tretí deň podujatia bol venovaný 65. výročiu znovuoživenia maďarských škôl na Slovensku. Po vernisáži výstavy o histórii a živote školy sa konal pietny akt kladenia vencov k pamätnému stĺpu

umiestneného na nádvorí školy (pamätný stĺp bol odhalený pri príležitosti 50. výročia znovuoživenia škôl s VJM). Vence položili František Gögh, starosta obce, Gabriela Vajdová, riaditeľka školy a Rudolf Mézes predseda Združenia maďarských rodičov na Slovensku a podpredseda RR Csemadoku.

Dôstojným pokračovaním slávnosti bola svätá omša, ktorú celebroidal pán farár Vojtech Kasáš. Po skončení omše žiaci položili veniec k pamätnej tabuli umiestnenej na stene rímsko-katolíckeho kostola. Pamätná tabuľa bola umiestnená na počesť tých Veľkouľancov, ktorí bránili svojho farára v roku 1949.

Spomienkové podujatie

malo svoje pokračovanie v kultúrnom dome, kde sa ako prví predstavili členovia literárneho divadielka pri škole so svojim krásnym programom „Nincsenek határok...“ (Nie sú hranice...) Pri tejto príležitosti udelila riaditeľka školy Pamätné listy bývalým a súčasným pedagógom a tým organizáciám, ktoré veľkou mierou prispeli k úspechu trojdňového podujatia školy.

V mene obce pozdravil podujatie starosta obce Ing. František Gögh. Medzi inými povedal: „Česť tým úľanským, maďarským rodičom, ktorí výberom tejto školy dali a aj dnes dávajú svojim deťom ten najvzácnejší dar – korene. Materinský jazyk je najkrajší a najvzácnejší dar, čo môžeme dostať od svojej mamičky. Veď týmto jazykom sa k nám prihovarila po prvýkrát, spievala uspávanky, rozprávala rozprávky, po maďarsky nás učila modliť sa a snívaj.“

Pán starosta, ktorý rovnako ako jeho staršie deti navštevoval túto školu, pokračoval takto: „Dnes sa k vám prihovám, ako zriaďovateľ školy. Škola s vyučovacím jazykom maďarským vo Veľkých Úľanoch patrila vždy medzi najlepšie a najaktívnejšie. Pedagógovia tejto školy vždy plnili a plnia aj dnes nadmerné úlohy, ktoré súvisia s vyučovaním materinského jazyka národnostnej menšiny, lebo vedľa, že len to dieťa obstojí v živote, ktoré získalo základy vzdelanosti v materinskom jazyku.“

Pri tejto slávnostnej príležitosti vydala škola aj peknú knihu, v ktorej zhrnuli 65 ročnú tradíciu školy.

Alžbeta M. Szárazová

Bývalí pedagógovia školy – Az iskola volt pedagógusai

FOTO: NÉMETH TIBOR

A község volt plébánosára emlékeztek

Emlékünnepség Nagyfödemesen, a szlovákiai magyar iskolák újraindításának 65. évfordulóján

Május elején immár ötödik alkalommal rendezték meg a Borsos Mihály Napokat a Borsos Mihály Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában. Az iskola 2002. október 26-án vette fel a helyi plébános nevét, aki 1942. július 19-től volt a község plébánosa, és mindig minden körülmények között kiállt a szegények mellett, segített, ahol csak tudott.

A háromnapos rendezvénysorozat méltó emléket állított a község eme kiválóságának, aki saját bevallása szerint „...amikor a teológiát elhagytuk, én a szociális kérdést írtam föl életem kinti fő témájaként. Segíteni embertársaimon.” S ennek a célkitűzésnek maradéktalanul eleget is tett. A megnyitó ünnepségen az iskola igazgatója Vajda Gabriella méltatta munkálkodását. Hadd idézzünk néhány gondolatot a megemlékezésből. „Első dolga volt, hogy a földkérdést tanulmányozta. A plébánia földjeit kishaszonbérbe adta sokgyermekes családoknak. Ő indította el a Babakelengye-akciót is, amely országos akcióvá vált, Kolozsvár – Budapest – Nagyfödemes gyűjtési központokkal. Borsos egy csapásra országos hírnévre tett szert. Nagyfödemes pedig – bár rövid időre országos központtá vált. 1943-ban elindította a polgári iskolai tanfolyamot, egészségi házat építettek a faluban az ő közbenjárására. A világháború után, 1946-47-ben a hadiözvegyek és a falu idős lakosságának lett a kérvényírója.”

Többek között e tettei is közrejátszottak abban, hogy az iskola felvette nevét, s 2003 óta pedig a háromévente megrendezett Borsos Mihály Napok szervezésével tisztelegnek emléke előtt. Az idei rendezvénysorozat is arról szólt, hogy a gyermekek próbáljanak meg példájából meríteni, s egy kicsit más formában bizonyítsák tehetségüket, ügyességüket, talpraesettségüket.

Az első napon, a megnyitó ünnepség után a 3. és 4. osztályos tanulók egy jól sikerült mesevetélkedőn mértek össze tudásukat és ügyességüket.

A jókai, csabrendeki, jánossomorjai, feketenyéki, szenci, alsószelii, galántai és helyi 4 fős csoportoknak villámkérdéseket, totót, keresztretjvetnyt, igaz-hamis játékot kellett megoldaniuk a megadott mesék ismerete alapján. A jó hangulatú és tanulságos vetélkedő tizenhét csapata közül végül a Jókáról érkezett „Fantasztikus négyes” csapat került ki győztesen. De senki sem szomorkodott, hiszen új barátokat szereztek és a támogatóknak köszönhetően mindannyian szép ajándékokat kaptak.

A felső tagozat diákjai egy tartalmas, műveltségi vetélkedőn mérték össze tudásukat a vendégcsapatokkal, akik Jánossomorjáról, Csabrendekről, Diószegről, Nagymácsédról, Hidaskürtről és Jókáról érkeztek. Volt, „Maradj talpon!” verseny, amelyben a versenyzők általános műveltségüket bizonyították, két forduló Borsos Mihály életének szenteltek, de nem hiányzott a zenei ismeretekről szóló forduló sem. A felsősök is széles látókörről, nagy tudásról tettek tanúbizonyságot. A kiegyenlített versenyben, csak a „Mindent vagy semmit!” játék, ahol a versenyzők addig megszerzett pontjait kockáztathatták, döntötte el, hogy végül a nagyfödemesi „Találd ki!” csapat vihette el a pálmát.

A díjátadás előtt a szervezők egy kedves meglepetéssel – Vad-

kerti Imre, Zsapka Attila és Sipos Dávid koncertjével – kedveskedtek a helyi és vendég gyerekeknek, valamint a pedagógusoknak.

A második nap a szép szó, az ügyes kezek és a fürge lábak ünnepe volt. A felső tagozatos diákok szavalóversenyen tisztelegtek az édes anyanyelv előtt. Erre a megmérettetésre sajnos csak a nagymácsédiak fogadták el a szervezők meghívását. A színvonalas versengés nemcsak a zsűri, de a diákok szívét is melengette. Végül mindkét kategóriában hazai győzelem született. A 6.-7. osztályosok közt Takács Tünde, a 8.-9. osztályosok közt Koller Karolina bizonyult a legjobbnak. A kicsik kézműves foglalkozásokon vehettek részt. A fiúk számára pedig a labdarúgó torna tette érdekessé a napot.

Az ünnepségsorozat harmadik napját a szlovákiai magyar iskolák újraindítása 65. évfordulójának szentelték a szervezők. Az iskola

történetéből készült kiállítás megnyitóját követően, az udvaron elhelyezett kopjafánál koszorúzási ünnepségre került sor. A magyar oktatás 50. évfordulója alkalmából leleplezett kopjafánál a község polgármestere Gögh Ferenc, az iskola igazgatója Vajda Gabriella, valamint Mézes Rudolf, a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetségének elnöke és a Csemadok országos alelnöke helyezték el a megemlékezés koszorúit.

Méltó része volt a rendezvény sorozatnak az emlékező és hálaadó szentmise a római katolikus templomban, amelyen a község plébánosa, Kaszás Béla atya prédikációját hallgathatták meg az egybegyűlték. Majd a templom falán található emléktáblánál, amellyel azoknak a nagyfödemesi lakosoknak állítottak emléket, akik 1949-ben kiálltak plébánosuk mellett – is koszorút helyeztek el az iskola diákjai.

Az emlékezés a helyi kultúrházban folytatódott, ahol először az iskola irodalmi színpada mutatta be a „Nincsenek határok...” című irodalmi műsorát. A megemlékező összejevetelen emléklapot kaptak az iskola volt és jelenlegi pedagógusai és a háromnapos rendezvény támogatói.

A község nevében Gögh Ferenc, polgármester köszöntötte meg az iskola színvonalas tevékenységét. Beszédében többek között a következőket mondta: „Tisztelet azoknak a nagyfödemesi magyar szülőknek, akik az anyanyelven való oktatás választásával a lehető legértékesebb ajándékot – a gyökereket – adták, s adják ma is gyermekeiknek. Az anyanyelvünk a legszebb, a legértékesebb ajándék, amit az édesanyánktól kaphattunk. Hiszen ezen a nyelven szolt hozzánk először, ezen a nyelven énekelt altatódalt, mondott mesét, s magyarul tanított imádkozni és álmodni.”

A polgármester, aki annak idején maga is, és idősebb gyermekei is ebbe az iskolába jártak, így folytatta: „Ma az iskola fenntartójaként szólhatok önökhöz. A nagyfödemesi magyar tanítási nyelvű alapiskolát mindig a legjobbak, legaktívabbak közé sorolhattuk. Az itt oktató pedagógusok mindig vállalták, s vállalják ma is az anyanyelven történő neveléssel járó többletmunkát, mert tudják, hogy csak az a gyermek állja meg a helyét az életben, aki a műveltség alapjait az anyanyelvén sajátítja el.”

Az ünnepi alkalomból az iskola egy szép emlékkiadványt is megjelentetett, amely összefoglalja az iskola 65 éves történelmét.

Szárazné M. Erzsébet

**Riaditeľka školy a starosta obce
Az iskola igazgatója és községünk polgármestere**

FOTO: NÉMETH TIBOR

Priateľská pomoc

Priateľstvo medzi obcami Veľké Úľany a Csabrendek má už skoro dvadsaťročnú tradíciu. Za uplynulé roky sme usporiadali veľa krásnych spoločných podujatí. Vytvorili sa priateľstvá medzi samosprávami, spoločenskými organizáciami, ako aj medzi občanmi. Priateľa však nepoznáš len v dobrom, ale aj v núdzi.

Keď sa vedenie našej obce dozvedelo o vážnej chorobe malej Hanny, ktorá žije v Csabrendeku, a ktorá potrebuje na liečbu veľké finančné prostriedky, poslanci ani na chvíľu nezaváhali a jednohlasne odsúhlasili finančnú pomoc.

V obci Csabrendek sa uskutočnil dňa 22. marca dobročinný koncert, v rámci ktorého odovzdal starosta našej obce, Ing. František Gögh a niekoľko poslancov finančný dar obce Veľké Úľany malej Hanne a jej rodine.

-SZ-

Baráti segítség

Nagyfödemes és Csabrendek községek barátsága közel húszéves múltra tekint vissza. Az elmúlt évek alatt sok szép közös rendezvényt szerveztünk, barátságok kötődtek az önkormányzatok, a társadalmi szervezetek és a lakosok között is. A barát azonban nem csak a jóban barát, hanem akkor is, amikor a másiknak segítségre van szüksége.

Amikor községünk vezetősége tudomást szerzett a csabrendeki kislány, Hanna betegségéről és arról, hogy gyógyulásához jelentős anyagiakra szükegetnek, az önkormányzat egyhangúlag úgy döntött, hogy a kis Hanna kezelését anyagiilag támogatja.

Csabrendeken március 22-én egy jótekonysági koncertre került sor, amelynek keretén belül községünk polgármestere, Gögh Ferenc és a képviselő

testület néhány tagja átadta a község ajándékát Hannának és családjának.

-SZ-

Kocky sú hodené – Alea iacta est – A kocka el van vetve

Pod týmto názvom vypracovala obecná samospráva projekt na cezhraničnú spoluprácu. Tento náš projekt bol úspešný a tak sa v dňoch 10.-12. septembra 2015 uskutoční trojdňové podujatie za účasti občanov našej obce, našich priateľov z partnerských obcí z Maďarska Csabrendek a Jánossomorja, a tiež z českých obcí Vápenná a Mikulov.

V rámci podujatia sa uskutočnia nasledovné akcie:

- Výstava ručných prác seniorov
- Parlament dospelých
- Športové turnaje
- Detský parlament
- Prehliadka chutí regiónov
- Prezentácia neziskových organizácií
- Remeselné tradície partnerských obcí
- Stretnutie starostov s občanmi
- Hudobný koncert
- Spoločné súťaže pre deti z partnerských obcí
- Parlament seniorov
- Kultúrne vystúpenia súborov z partnerských obcí
- Vytvorenie steny priateľstva
- Jazdecké preteky

Europe for Citizens

Ezen a címen egy újabb sikeres pályázatot nyert községünk, amely a határon átnyúló kapcsolatok továbbfejlesztésére irányul. A pályázatnak köszönhetően szeptember 10.-12. között egy háromnapos rendezvénysorozatra kerül sor magyarországi partnertelepüléseinkkel – Csabrendekkel és Jánossomorjával, illetve a csehországi Vápenná és Mikulov településekkel.

A rendezvény keretén belül a következő akciókra kerül sor:

- Nyugdíjasok kézimunka kiállítása
- Felnőttek parlamentje
- Sportversenyek
- Gyermekparlament
- A régiók ízei
- Nonprofit szervezetek bemutatkozása
- Zenei koncert
- Hagyományos mesterségek bemutatója
- Polgármesterek találkozója a polgárokkal
- Gyermekversenyek
- Szépkorúak parlamentje
- Kultúrsoportok fellépése
- A barátság falának kialakítása
- Díjugrató löverseny

Presné časové termíny jednotlivých akcií budú uverejnené na plagátoch o podujatiach.

-m-

Az egyes akciók pontos időpontja a rendezvénysorozat plakátjain lesz közzétéve.

-m-

XX. Obecné dni

10. júla 2015 v piatok

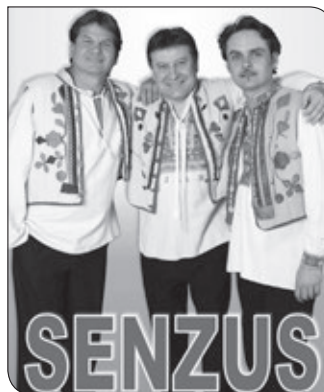
- 16.00 Slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva, odovzdanie ocenení obce

11. júla 2015 v sobotu

- 9.00 Súťaž vo varení v kotlíkoch; Veľkouľanské trhy
 10.00 Veselé detské predpoludnie
 11.30-14.30 Dobrá chuť s ľudovou hudbou Ernesta Mezeiho so sólistami
 12.30 Vyhodnotenie súťaže vo varení
 15.00 Pestrý kultúrny program miestnych súborov
 16.00 Koncert maďarského speváka DAAVID-a
 17.15 Hudobno-zábavný program skupiny SENZUS
 20.00 Ľudová veselica s DJ STEEVE

Spríevodné atrakcie pre deti: nafukovací hrad, klaun s balónikmi a tradičné detské hračky.

Zmena programu vyhradená!

XX. Falunapok

2015. július 10. - péntek

- 16.00 Ünnepi önkormányzati ülés – a község díjainak átadása

2015. július 11. - szombat

- 9.00 Szabad tűzön – bográcsfőző verseny; Kirakodásár
 10.00 Vidám gyermek délelőtt
 11.30-14.30 Jó ebédhez szól a nótá – Matús Ernő és Vígh Valéria, kísér Mezei Ernő és népi zenekara
 12.30 A főzőverseny kiértékelése
 15.00 A helyi csoportok tarka kultúrműsora
 16.00 A népszerű magyar énekes DAAVID koncertje
 17.15 A SENZUS együttes zenés, szórakoztató műsora

- 20.00 Utcabál – Nostalgia - diszkó – a lemezlovas STEEVE

Kísérőprogramok gyermekeknek: légvár, bohócműsor lufi hajtógáttal, hagyományos népi gyermekjátékok.

A műsorváltozás joga fenntartva!

Chránme, čo je naše

Dôležitosť ochrany životného prostredia nemôžeme dostatočne zdôrazňovať. Na šťastie dnes už väčšina ľudí chápe, prečo máme chrániť svet, ktorý je okolo nás. Napriek tomu každodenná realizácia ochrany prírody a prostredia chodí ešte v detských topánkach na celej Zemi, a tak aj u nás vo Veľkých Úľanoch.

Ludia sa obyčajne príkladne starajú o svoje bezprostredné okolie, upratujú si byty a domy, svoje dvory. Záhrady – kde sadia najkrajšie kvety, kríky – majú tiež v poriadku. Mohol by som povedať, že až súťažia medzi sebou, či dvor je krajší.

Viacerí však, len čo vystúpia na ulicu, už aj zabudnú, že aj plocha obce je našim prostredím, že aj tam by sme mali dbať o čistotu a poriadok. Návštevníci, hostia, ktorí prichádzajú do našej obce sú očarení, a aj nám závidia upravené námestie a parky.

My, obyvatelia si však veľakrát ani nevšimame, čo všetko máme, čo inde možno aj chýba. Sme ľahostajní, keď vidíme smeti bezprostredne

vedľa smetných nádob. Veď prečo by hodil niekto napríklad šupiny z tekvicových semienok, alebo cigarety do smetných nádob, keď ich môže hádzať aj na zem – myslia si, veď nie je to moje, mňa to netrápi.

Ako mladý rodič, často uvažujem nad tým, ako môže vychovávať svoje dieťa ten rodič, ktorý povzbudzuje svoju ratolesť, aby do fontány hádzala ešte viac šišík zo stromov alebo kamene, aby odtrhla ešte viac kvietkov v parku. A vôbec komu vadí, keď pri podujatiach na námestí vylezú deti na sochu, alebo na požiarny voz, ktorý je už starozitnosťou? Pochopiteľne toto všetko nevadí len dovtedy, kým sa nestane jedna vážnejšia nehoda.

Na šťastie aj v našej obci sú ľudia, ktorým nie je ľahostajný stav životného prostredia, a robia všetko, aby čím viac občanov získalo potrebnú ekologickú uvedomelosť. Mnoho našich občanov sa príkladne zapája do separovaného zberu odpadu. Verte mi, je to najdôležitejší krok k ochrane prostredia, ak sa takéto odpady dostanú na zberné miesta a nie na okraj ciest. Bolo by dobré, keby si to aj naše deti a mládež uvedomili. Na Lenčeheli má obec vytvorený zberný dvor, kde odpady ešte ďalej triedia a odvážajú na patričné miesto. Na tento dvor sa môže vyvážať menšie množstvo smeti bez poplatku. Preto nechápeme, prečo sa objavuje toľko smetí pri cestách a na ilegálnych skládkach.

Tieto myšlienky mi napadli pri príležitosti Dňa Zeme, v rámci ktorého už tretí rok organizujeme brigádu na čistenie a skrášlenie našej obce. V tomto roku sa do tejto veľkolepej akcie zapojili skoro všetky inštitúcie a spoločenské organizácie obce. Vďaka tomu sa obnovili detské ihriská na dvore materských škôl, opeknel aj dvor klubu dôchodcov. Upratovali sme pri evanjelickom kostole, na dvore ľudového bývania a na školských dvoroch. Pred obecným úradom a na dvore denného stacionára sme sadili kvety a kríky. Vysadili sme nové stromy v cintoríne, na námestí a aj na školskom ihrisku. Vďaka našim poľovníkom sa nám opäť podarilo vyčistiť cesty okolo našej obce. Našou úlohou je teraz to všetko ochrániť, veď je to naše, náš spoločný majetok.

V mene obecnej samosprávy by sme sa chceli poďakovať všetkým, ktorí neľutovali čas ani námahu, a 25. apríla opäť priložili ruky k dielu v prospech nás všetkých.

Fotoreportáž z podujatia Dňa Zeme si môžete pozrieť na 16. strane našich novín.

Ing. Pavol Száraz

predseda komisie výstavby, životného prostredia a cestovného ruchu

Védjük, ami a miénk

A környezetvédelem fontosságát nem lehet elégszer hangsúlyozni. Ma már szerencsére a legtöbb ember tisztában van vele, miért fontos, hogy óvjuk a körülöttünk lévő világot. Ennek elenére a környezetvédelem megvalósítás szempontjából még mindig gyerekcipőben jár a Földön szinte mindenütt, így sajnos nálunk Nagyfődésen is.

Az emberek általában példásan gondoskodnak a közvetlen környezetükről, takarítják a lakásukat, példás rendben tartják az udvarukat, ahová a legszebb, virágokat, bokrokat ültetik. Szinte versenyeznek egymással, kinek az udvara szebb a másiknál.

Sokan azonban amint kilépnek az utcára, szinte elfelejtik, hogy a község területe is a mi környezetünk, hogy ott is jó lenne odafigyelni a rendre és a tisztaságra. Az ide látogató vendégek, idegenek irigyelik rendezett községünket, a főteret, a parkokat.

Mi, a lakosok sokszor észre sem vesszük, hogy mi mindenünk van,

ami esetleg máshol hiányzik. Mégis hidegen hagy bennünket, ha szemetet látunk közvetlenül a szemetes ládák közelében. Mert miért is dobná valaki a tökmag héját, vagy az elszívott cigi csikkét a téren fellelhető szemetesekbe, amikor a földre is dobhatja – gondolván, hiszen nem az enyém, nekem ez nem fáj.

Fiatal szülőként elgondolkodtat az is, hogy vajon hogyan neveli gyermekét az a szülő, aki arra buzdítja csemetéjét, hogy még több fenyőtobozt, követ dobjon a szökőkút vizébe, vagy még több virágot tépjen le a parkban. És egyáltalán kinek árt, ha a téren tartott rendezvények alkalmával a gyermekek felmásznak a szobor tetejére, vagy a régiségnek számító tűzoltó-kocsira?

Természetesen mindez csak addig nem baj, amíg esetleg nem történik egy nagyobb baleset.

A környezettudatosság elérésének érdekében sokan és sokat tesznek községünkben is. Lakosaink szép számmal kapcsolódnak be a szelektált- és az elektromos hulladékgyűjtésbe. Higgyék el, az egyik legfontosabb lépés a környezetünk védelme felé, ha az ilyen hulladék a gyűjtőhelyre, és nem az utak mellé kerül. Jó lenne, ha a gyermekek és a fiatalok is tudatosítanák mindezt. Lencsehelyben van egy külön szemétyűjtőnk, ahol a különböző hulladékok tovább osztályozzuk és elszállítjuk. Erre az ideiglenes lerakóra a kisebb tömegű szemetet (pl. egy utánfutónyit) ingyenesen vihetik ki lakosaink. Ezért sem értjük, miért kerül a sok szemét az utak mellé, illetve az illegális szeméttelpekre.

Ezek a gondolatok az immár három éve rendszeresen megrendezett Föld Napja alkalmából szervezett faluszépítési akció kapcsán jutottak az eszembe, amelybe községünk szinte minden intézménye és társadalmi szervezete bekapcsolódott. Ennek köszönhetően új köntöst kaptak az óvodák játszóterei, a nyugdíjasklub udvara. Takarítottunk az evangélikus templom, a tájház és az iskolák körül. Virágot, bokrokat ültettünk a nappali gondozó udvarán és a községi hivatal előtt. Új fák kerültek a térre, a temetőbe és az iskolai sportpálya szélére is. A vadászoknak köszönhetően ismét megtisztítottuk az utak mentét. Most már csak az lenne a feladatunk, hogy mindezt megvédjük, hiszen a miénk, mindannyiunkké.

A helyi önkormányzat nevében szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik április 25-én nem sajnálták sem az időt, sem a fáradságot, hogy ezen a rendezvényen részt vegyenek.

Képriportunk a Föld Napi akcióról lapunk 16. oldalán látható.

Ing. Száraz Pál

az önkormányzat építésügyi és környezetvédelmi bizottságának elnöke

Do brigády pri príležitosti Dňa Zeme sa zapojilo skoro 300 občanov. Občerstvenie pre nich pripravili pracovníčky školskej jedálne. A Föld Napján szervezett brigádba közel 300-an kapcsolódtak be. Frissítőről számukra az iskolai étterem dolgozói gondoskodtak.

FOTO: NÉMETH TIBOR

Myšlienky ku dňu pedagógov

Dňom učiteľov na Slovensku je 28. marec, deň narodenia Jana Amosa Komenského, učiteľa národov. Nie je to slávny sviatok. Ani nemusí byť. Je to len jedna z príležitostí, keď sa dieťa a jeho rodičia môžu poďakovať svojim učiteľom - pedagógom za ich prácu a námahu. Pri tejto príležitosti nám všetkým príde na myseľ chvíle trávené v škôlke a v škole, spomienka na rozlúčku so školou, či promóciu. Denné úlohy, písomky, pochvaly a pokarhania. Niektorí si zaspomínajú na svojich pedagógov s nostalgiou a vďakou, iní možno aj smutne.

Pedagóg - učiteľ mal vždy popredné miesto v živote obce a spoločnosti. Táto profesia - podľa mňa poslanie - dnes žiaľ už nemá takú prestíž, ako volakedy. My rodičia, žiaľ, sme náchylní často posudzovať vyskytnutý problém jednostranne, len na základe rozprávania našich detí, bez vypočutia druhej strany. V dnešnej dobe je každý múdry, každý „vie lepšie“ ako

Účastníci slávnostného prijatia - Az ünnepi fogadás résztvevői

Pedagógus napi gondolatok

Hazánkban március 28-a, Ján Ámos Komenský, a népek nagy tanítójának születésnapja a pedagógusok napja. Nem valami fontos, kitüntetett, hangos ünnep. Nem is kell, hogy az legyen. Csak egy lehetőség, hogy a gyermek és a szülők megköszönjék a tanítóknak - pedagógusoknak, hogy sokat dolgoznak, fáradoznak értük. Mindenkinek eszébe jut ilyenkor az óvoda, az iskola, a ballagás, a diploma. A lecke és dolgozatírás, a dicséret és a feddés. Ki nosztalgiával, ki hálával, ki talán szomorkásan gondol volt pedagógusaira.

A pedagógus, a tanító mindig előkelő helyet foglalt el egy közösség életében. Mára talán e szakma - szerintem inkább hivatás - presztízse vesztett régi fényéből. Sajnos mi, szülők hajlamosak vagyunk arra, hogy sokszor csak gyermekünket meghallgatva, egyoldalúan ítélkezzünk egy-egy felmerült probléma kapcsán. Manapság mindenki „tudja” hogyan kell nevelni, tanítani. A szülők sokszor a nélkül bírálják a pedagógus munkáját, hogy meggyőződnének véleményük helyességéről.

FOTO NÉMETH TIBOR (2)

treba učiť, vychovávať, ako sám pedagóg. Často by bolo dobré požiadať o prípadné ozrejmienie problému aj učiteľov. Veď len vtedy je možné naozaj kvalitne a na úrovni vychovávať mladú generáciu, keď my rodičia, učители, ale aj bezprostredné okolie urobí všetko v záujme úspechu.

„Nájdí takého majstra, ktorého myseľ je jasná, má veľké znalosti a dobré srdce!” - Túto myšlienku nám zanechal jeden arabský filozof. A v krátkosti sumarizuje všetky vlastnosti, vďaka ktorým sa z učiteľa stane naozajstný učiteľ a z pedagóga skutočný pedagóg. Zbor pre občianske záležitosti pri OZ a starosta obce, Ing. František Gógh sa v rámci slávnostného prijatia v obradnej sieni každý rok poďakujú pedagógom našej obce za ich obetavú prácu. V tomto roku sa slávnosť konala dňa 27. marca.

Vážení pedagógovia! Touto cestou Vám vyjadrujeme úctu a poďakovanie za Vašu náročnú a zodpovednú prácu, ktorou denno-denne prispievate k výchove našej mladej generácie. Úprimne Vám želáme, aby ste svojím osobným príkladom naďalej zdôrazňovali skutočné ľudské hodnoty a viedli našu mládež na ceste za vzdelávaním.

Alžbeta Szárazová
predsedníčka ZPOZ-u

Úprimné poďakovanie

Drahá naša pani učiteľka!

Skončili sa štyri roky nášho spolunažívania v najmenších školských laviciach. Je nám veľmi ľúto, že nás už nebudete učiť. Za chvíľu na 1. stupni, kedy ste nad nami držali ochrannú ruku, sa Vám chceme veľmi pekne poďakovať. Vďaka Vám sme boli veselí, lebo aj Vy ste boli veselá a mali nás rada. Boli ste aj prísna. Chápeme, že to patrí ku škole, veď inak by ste nás tak veľa nenaučili. Za to, že sme „múdri”, ďakujeme Vám zo srdca.

Váša (žiaľ už bývalá) 4.A

Pani učiteľke Silvii Laššuoovej vyjadrujeme slová vďaky aj my, rodičia za trpezlivosť, snahu, povzbudivé slová, úsmev na tvári a vedomosti, ktorými obdarila naše deti. Vidieť deti každé ráno s radosťou ísť do školy, je predseda želaním každého rodiča. Veľa šťastia do ďalších rokov Vám prajú: **Deti a ich rodičia z 4.A triedy**

Pedig sokszor jó lenne meghallgatni a másik felet is. Hiszen csak akkor lehet valóban nevelni, tanítani az ifjú generációt, ha a szülők, pedagógusok és a környezet is mindent megtesz a jó eredmény érdekében.

„Keress olyan mestert, akinek szelleme világos, tudása nagy és szíve jó!” Ezt a gondolatot egy arab filozófus hagyta ránk. Ez a gondolat röviden összefoglalja mindazokat a tulajdonságokat, amelyek a tanárt tanárrá, a pedagógust pedagógussá teszik.

Az önkormányzat mellett működő polgári testület és a község polgármestere, Gógh Ferenc minden évben ünnepi fogadás keretén belül köszöni meg a községben működő pedagógusok munkáját. Az idei ünnepségre március 27-én került sor.

Tisztelt pedagógusok! Ezúton szeretnénk még egyszer kifejezni hálánkat és köszönetünket azért az igényes és felelősségteljes munkáért, amelyet az ifjú generáció nevelése érdekében nap, mint nap kifejtetek. Öszintén kívánjuk, hogy személyes példamutatással vezessék továbbra is az önökre bízott emberkéket a műveltséghez vezető úton.

Száraz Erzsébet
a PÜT elnöke

Öszinte köszönet

Drága tanító nénink!

Néggyéves együttlétünk, amelyet az iskola legkisebb padjaiban töltöttünk, véget ért. Nagyon sajnáljuk, hogy már nem fog bennünket tanítani. Öszinte köszönetünket fejezzük ki az eltöltött évekért, azért, hogy mindig védett bennünket. Önnek köszönhetően jó volt a kedvünk, mert ön is vidám volt, és szeretett bennünket. De szigorú is volt. Tudjuk, hogy ez a munkájához tartozik, másként nem tudott volna ilyen sok tudást átadni nekünk. Azt, hogy „okosak” lettünk, szívből köszönjük.

Az Ön (sajnos már csak volt) 4.A osztálya

Silvia Laššuoová tanító néninek mi, szülők is szeretnénk megköszönni a türelmet, az erőfeszítést, a biztató szavakat, gyermekeink arcán a mosolyt és a sok tudást, amellyel megajándékozta őket. Minden szülő vágya azt látni, hogy gyermeke minden reggel örömmel megy iskolába. További munkájában sok sikert kívánunk.

A 4.A osztály tanulói és szülei

Myšlienky jedného rodiča o škôlkarských rokoch svojho dieťaťa

„ *Dieťa je ako naše zmysly, reaguje na všetky podnety. To, či sa jeho život bude vyvíjať dobre alebo zle, závisí od toho, ako sa v jeho blízkosti budú ľudia správať.* (Rudolf Steiner)

Pred troma rokmi, sme s obavami vstupovali do priestorov škôlky. Šli sme na zápis. Počuli sme mnoho dobrého o škôlke, o milých učiteľkách a o kvalitnej výchove. A tak nebolo pochyb o tom, že sme sa rozhodli pre materskú školu s vyučovacím jazykom maďarským vo Veľkých Úľanoch. Vedela som, že raz príde tá chvíľa, keď svoje dieťa musím pustiť, a tak sa mi toto rozhodnutie zdalo byť celkom vhodné. Bola som presvedčená o tom, že práve toto bude pre ňu to najlepšie čo môžem urobiť. Zápis prebehol veľmi dobre, pol dňa prešlo, a moja dcéra si ma ani nevšimla, tak ju očarili hračky, ktoré mala k dispozícii. Na základe týchto skutočností sme sa bez obáv chystali na adaptačné obdobie.

Konečne nadišlo pondelkové ráno, a my sme sa prihlásili v škôlke. Pravdou je, že nešlo všetko tak hladko, ako sme si to doma predstavovali. Ešte aj teraz mám pred očami tú chvíľku, keď sme sa zastavili pred dverami škôlky, a moja dcéra sa srdcervúco rozplakala, a kým som sa jej snažila obuť papučky ona sa ma pevne držala okolo krku. Ja som jej neustále opakovala, ako sa tam bude mať dobre, koľko hračiek a nových kamarátov na ňu čaká. Pani učiteľky boli zlaté, a snažili sa vlúdnymi slovami upokojiť nielen dieťa, ale aj rodičov. Ešte aj za dverami som počula, ako za mnou kričí. Pamätám sa, ako som sa odtiaľ ponáhľala, a rozplakala sa až keď som bola vonku. Ešte aj nasledujúcich pár dní prebiehalo rovnako, no po týždni sa už chystala do škôlky bez obáv a s radosťou. Starostlivá a oddaná práca učiteľiek, ich individuálny prístup k jednotlivým deťom rýchlo priniesli svoje ovocie. Boli deti, ktoré si zvykli ľahšie, rýchlejšie, a boli aj také, ktorým to začlenenie sa do kolektívu trvalo dlhšie.

V živote dieťaťa sú tri roky dlhým obdobím, predsa ten čas rýchlo ubehol. Zdá sa nám, ako by to bolo iba včera, keď sme po prvýkrát prišli do škôlky. Je to až neuveriteľné, ako sa naše deti za ten čas vyvinuli. Naučili sa množstvo básničiek, pesničiek, rozprávok, vedia kresliť, počítať, cvičiť, a nie v poslednom rade aj vystupovať pred obecnosťou. Pani učiteľky ich pripravili nielen do školy, ale aj na to, ako majú zvládnuť každodenné úlohy, poukladať svoje veci, dodržiavať poriadok, prichystať stôl, a mnoho užitočných vecí. Naučili sa aj to, že svet sa netočí len okolo nich, lebo v kolektíve sa musia prispôbiť k životu ostatných. A tak nielen, že si zvykli na škôlkarský život, ale si ho aj obľúbili. Od svojej dcéry denne počúvam výčitky – „Prečo idem po ňu tak skoro, keď ona si ešte nestihla dokončiť svoju kresbu“. Často si sadnem vonku na lavičku, a rozmyšľám nad tým, že my máme skutočne šťastie s našimi pani učiteľkami. Obzvlášť ma teší, že nielen vychovávajú naše deti, ale ich majú aj rady.

Moja dcéra sa už v piatok často pýta, že kedy už bude pondelok, lebo tak rada chodí do škôlky. Deti a učiteľky príkladne spolunažívajú. A aj keď detičky treba sem - tam napomenúť, vedia, že to je len pre ich dobro a pani učiteľky ich napriek všetkému majú rady. Práca učiteľiek je jedným z najdôležitejších povolání. Zabezpečia deťom každodennú náročnú starostlivosť, vytvárajú pre ne estetické a čisté prostredie. Kto má šťastie, aspoň raz v živote sa stretne s takým pedagógom, ktorého prístup, vedomosti a činy mu budú príkladom, a ovplyvnia jeho konanie na celý život. Veď nezištnosť, oddanosť, oduševnenosť a pozitívny príklad sú základom dôvery. Kto pracuje s deťmi, ten vlastne buduje budúcnosť pomocou pedagogických prostriedkov.

Popri rodine je práve škôlka skalopevným základom v živote detí, odkiaľ vyletia a zasadnú do školských lavíc. Čo sa v škôlke naučili, ostane navždy v ich srdciach, a spomienky budú pevnou pôdou pre rozvíjanie ich ďalších vedomostí a poznatkov.

Touto cestou by som sa chcela poďakovať pani riaditeľke, učiteľkám, opatrovateľke a aj pani kuchárkam za ich oddanú prácu.

Anikó Mészáros

(preklad: Silvia Šafáriková)

Egy szülő gondolatai gyermeke óvodás éveiről

„ *Az egész gyermek olyan, mint egyetlen érzékszerv, minden hatásra reagál, amit emberek váltanak ki belőle. Hogy egész élete egészséges lesz-e vagy sem, attól függ, hogyan viselkednek a közelében.* (Rudolf Steiner)

Három évvel ezelőtt szorongva léptük át az óvoda küszöbét. Beiratkozni mentünk. Sok szépet hallottunk az oviról, a tündéri tanító nénikről, a minőségi nevelésről. Így hát nem volt kérdés, hogy a nagyföldemesi magyar ovi mellett döntöttünk. Meg kellett barátkoznom a ténnyel, hogy előbb-utóbb eljön a pillanat, amikor ki kell adnom a kezemből gyermekemet. A legjobb meggyőződésem szerint azt választottuk, ami számára a legjobb lesz. A beiratkozás nagyon jól sikerült, egy fél napon keresztül a lányom tudomást sem vett rólam, annyira le volt nyűgözve a rendelkezésre álló játékoktól. Így aztán a legnagyobb lelki nyugalommal készültünk a beszkoklásra.

Végül eljött a hétfő reggel, és jelentkeztünk az oviban. Persze az ovikezdes nem ment annyira zökkenőmentesen, mint ahogy azt ott-hon elgondoltuk. Még most is a szemem előtt van, ahogy megálltunk az ovi ajtaja előtt, a lányom elkezd zokogni, és amíg próbálom ráadni a váltócipőjét csimpaszkodik a nyakamba. Én meg csak ismételve, hogy milyen jól fogja érezni magát, ott van a csomó játék, várják az új barátok. Végül lefejttem magamról és átadom a tanító néninek. A tanító nénik, angyalok, kedves szavakkal próbálták nyugtatni mind a gyerekeket mind pedig a szülőket. Az ajtó mögött is hallok, hogy kiabál utánam. Én szedem a lábam kifelé, és csak kint sírom el magam. A következő pár nap sem telt sokkal jobban, de már egy hét elteltével szorongás nélkül, sőt örömmel készült az óvodába. A tanító nénik gondoskodása, odaadó munkája, minden gyermekhez való individuális hozzáállása hamar meghozta a gyümölcsét. Volt, aki könnyebben fogadta a változást, volt, aki nehezebben illeszkedett be a közösségbe.

Három év nagy idő egy kisgyermek életében, amely nagyon gyorsan elszaladt. Mintha csak tegnap lett volna az első nap az óvodában. Szinte hihetetlen, hogy gyermekeink mennyit fejlődtek ez alatt az idő alatt. Sok-sok verset, éneket, mesét tanultak. Tudnak számolni, rajzolni, tornázni és nem utolsósorban előadni. A tanító nénik nemcsak az iskolára készítik fel őket, hanem a napi élettel kapcsolatos dolgokat is rutinosan elsajátították. Elrakják a dolgait, segítenek megteríteni az asztalt az ebédhez, és természetesen sok más hasznos dolgot is tudnak. Megtanulták, hogy már nemcsak róluk szól a világ, hanem másokhoz is alkalmazkodni kell. Nemcsak megszokták, de nagyon megszerették az ovis életet. Nap, mint nap hallgatom a lányomtól, hogy miért járok érte olyan korán, mikor ő még nem is tudta befejezni a rajzolást. Sokszor leülök kint az öltözőben lévő kis padra, és arra gondolok, mekkora szerencse, hogy ilyen kedves tanító néniket fogtunk ki. Külön öröm számomra, hogy a tanító nénik amellett hogy nevelnek, nagyon szeretik is a gyerekeket. A lányom már sokszor pénteken megkérdezi tőlem, hogy mikor lesz már hétfő, mert ő úgy szeret oviba járni. Példás egységben élnek a tanító nénik a gyerekekkel. Még amikor erőlesen szólnak is rájuk - mert ugye-bár ez elengedhetetlen ekkora közösségben - akkor is tudják, hogy szeretik őket. A tanító nénik munkája az egyik legfontosabb hivatás. Nap, mint nap biztosítják a tiszta, igényes, esztétikus környezetet. Akinek szerencséje van, az élete, vagy tanulmányai során legalább egyszer találkozik egy olyan pedagógussal, aki valamint megmozdít benne, aki olyat mutat tetteivel, tudásával, hogy akár a gyermek egész életét meghatározza. Az önzetlenség, odaadás, lelkesedés, bizalom a példa értéke. Aki a gyermekek környezetében szorgoskodik, az a pedagógia eszközeivel a jövőt építi.

A család mellett az óvoda az a sziklaszilárd alap, az a hely, ahonnan a gyerekek kiröppennek az iskolába. De amit ott hallottak, tanultak, örökre megmarad kis szíveikben. Az emlékek pedig színes szoborként egy életre beléjük vésődnek, amelyekre később építhetnek és megkapaszkodhatnak bennük.

Ezüton is szeretnénk megköszönni az igazgató néninek, tanító néniknek, dadusnak, szakács néniknek odaadó munkájukat.

Mészáros Anikó

Športové okienko - Sportablak

Plavecký výcvik škôlkarov

V našej Rozprávkovej krajine – v materskej škole s vyučovacím jazykom maďarským - kladieme veľký dôraz na vytvorenie telesného i duševného zdravia a snažíme sa podporiť otužilosť a správnu životosprávu detí. Ten, kto pravidelne športuje, je fyzicky a psychicky zdatnejší, je výkonnejší a vyrovnanejší. Opierajúc sa o tieto fakty sme pre našich škôlkarov uskutočnili v dňoch od 5. do 7. mája plavecký výcvik v plavárni Duslo Šaľa. Išlo o edukačný proces, ktorý súvisí s adaptáciou celého organizmu na vodné prostredie a získavanie základov plaveckých štýlov, ako kraul, prsia a plávanie na chrbte. Bola to veľká radosť vidieť žiariace oči našich detí, počúvať ich bezstarostný smiech a obrovské nadšenie. S plným nasadením a ochotne vykonávali pokyny trénerov, nadšene súťažili a spravili všetko pre to, aby sa naučili plávať. Tento úspešný plavecký kurz určite zopakujeme aj na budúci rok.

PaedDr. Iveta Manová
riaditeľka

Óvodások úszótanfolyama

FOTO: ARCHÍV MS - AZOVODA ARCHÍVUMA (2)

Meseországunkban – a magyar óvodában - törekszünk a testi, lelki egészség és az egészséges életmódra való igény kialakítására. Az, aki rendszeresen sportol, jobb fizikai és egészségi állapotba kerül, jobban teljesít, hasznosan vezet le a felgyülemelő feszültséget és kiegyensúlyozottá válik. E szempontokat figyelembe véve óvodásaink május 5. és 7. között úszótanfolyamon vettek részt a vágssellyei Duslo uszodájában, ahol szakképzett edzők segítségével sajátíthatták el az úszás alapjait. Az edukációs folyamat célja a vízhez való szoktatás, illetve olyan mozgásformák elsajátítása, amelyek a mellúszás, hátúszás és a gyorsúszás alapjait adják. Öröm volt látni, a gyermekek csillogó szeméit, felszabadult mozgásukat, hallani önfeledt kacagásukat. Nagy buzgalommal és készségesen hajtották végre az edzők utasításait, élvezték a versenyeket és mindent megtettek azért, hogy az úszás alapjait elsajátítsák. E sikeres úszótanfolyamot jövőre biztosan megismételjük.

PaedDr. Manó Ivett
igazgató

Memoriál Ľuboša Gul'dana

Od tragickej udalosti na našom futbalovom ihrisku v roku 2005 uplynulo už desať rokov. Vtedy na zápase starých pánov zomrel priamo na zelenom trávniku pán Ľuboš Gul'dan. Jeho futbaloví priatelia si každý rok zaspomínajú na túto tragédiu, ale hlavne na človeka s veľkým srdcom, na výborného kamaráta. V tomto roku sa uskutočnil priateľský spomienkový zápas 23. mája za účasti jeho priateľov a jeho rodiny. V prvom rade za účasti jeho synov, ktorí splnili sen svojho otca a stali sa profesionálnymi futbalistami.

Účastníci zápasu si zaspomínali na trávniku futbalového ihriska ako aj na cintoríne pri hrobe svojho priateľa, kde položili veniec a zapálili sviečky spomienok.

Aj my si s úctou spomíname na neho. Česť jeho pamiatke.

Účastníci spomienkového dňa - Az emléknep résztvevői

FOTO: NÉMETH TIBOR

Gul'dan Ľuboš memoriál

A 2005-ben történt tragikus esemény óta pontosan tíz év telt el. Akkor egy szombati napon, az öregfiúk barátságos mérkőzésén, a futballpálya zöld gyepeén veszítette életét Gul'dan Ľuboš. Labdarúgó barátai azóta minden évben labdarúgó tornával, vagy barátságos mérkőzéssel emlékeznek a tragikus eseményre, de elsősorban az emberre, a kitűnő barátira. Az idén az öregfiúk barátságos emlék-mérkőzésére május 23-án került sor, amelyen a barátokon kívül ott voltak a család tagjai is. Elsősorban a fiai, akik teljesítették édesapjuk álmát, hivatásos labdarúgók lettek.

A mérkőzés résztvevői a zöld gyepeén való emlékezés mellett ellátogattak a temetőbe is,

ahol elhelyezték a kegyelet koszorúját és meggyújtották az emlékezés gyertyáit.

Mi is tisztelettel emlékezünk rá. Tisztelet emlékének.

Šťastie

Úprimné vyznanie žiakov o šťastí

(Pokračovanie z predošlého čísla)

1. Šťastie pre mňa znamená veľa. Myslím, že pre každého. Ľudia by mali byť šťastní stále, ale bohužiaľ nie vždy sú. Veľa ľudí je šťastných s rodinou – patríť k nim aj ja. Niektorí nemajú rodinu, ktorá by sa o nich starala. Takí ľudia si zaslúžia veľa šťastia. Ľudia sú šťastní aj pri práci, pri hraní nejakej hry, keď sú s kamarátmi alebo aj keď sú so svojimi domácimi zvieratami. Ako som spomínala, tie zvieratá sú pre každého veľká radosť a šťastie. Niektoré deti si na narodeniny, Vianoce prajú len domáce zvieratko.

Poviete si: „Kto by mohol byť šťastný v práci?“ Niektorí ľudia to majú doma ťažké, tak sa v práci alebo škole odreagujú. Sú tam šťastnejší. A tak je to aj s kamarátmi. Kamarátov si musíte vyberať starostlivo, pretože sa s nimi budete deliť o šťastie, ale aj o smútok. Niekedy sa ľudia prechádzajú len tak v parku a rozmyšľajú nad rôznymi vecami. Jednou z tých vecí je aj šťastie. Každý nad šťastím rozmyšľa aj keď o ňom nevie. Hovorí sa, že šťastie sa nedá kúpiť. Pre niektorých sú ale šťastím peniaze, majetok... Niektorí považujú za šťastie to, že sú zdraví, že majú rodinu, prácu, vzdelanie. Po novom sa hovorí, že aj jedlo je šťastie – je to pravda. Ak ste najedený a ste syty, ste šťastný, ale všetko sa aj tak kúpiť nedá. Rodinu si nekúpiš, kamarátov možno hej, ale určite sa to nemôže za kamarátstvo považovať.

Boli tu Vianoce. Vianoce – sviatok lásky a mieru, deň kedy by ste mali byť s rodinou šťastní. Áno, niekedy ani Vianoce nie sú šťastné, lebo sa niekto poháda, ale šťastie a radosť prežívate už aj vtedy, keď zdobíte stromček, balíte darčeky, pečiete medovníky. Aj upratovanie môže byť šťastie, už len pri myšlienke na to, že v tej miestnosti budú spolu s vami aj vaši najbližší. A najväčšie šťastie je, keď vidíte svoju mamu plakať, lebo je na vás z nejakého dôvodu hrdá, alebo sa poteší, keď jej napríklad dáte len malý darček. Je to asi najkrajší pocit a v tej chvíli sa cítite dobre a hrejivo.

Sofia Kováčová 7. A trieda

2. Šťastie pre mňa znamená hlavne rodina, môj brat Robko. Preto ďakujem svojim rodičom, že som ich mohol spoznať. A aby som nezabudol poďakovať svojmu otcovi, že ma celé tie roky živil hokejom. Vlastne hokej je moje druhé ja. Znamená pre mňa veľa.

Šťastie je aj moja babka, dedko, lebo som rád, že som s nimi mohol zažiť pekné chvíle. Šťastný som, že som sa narodil. A hlavne som šťastný, že mám výbornú sesternicu Sarah, ktorá má iba tri roky, ale to mi neprekáža, ten čas aj tak rýchlo ubehne. Som rád, že som spoznal aj môjho psa menom Ricky. Ďakujem aj svojmu nevlastnému dedkovi, že som s ním zažil šťastie. Som rád, že som spoznal aj výbornú tetu Martinu, s ktorou som prežil veľa pekných zážitkov na rozličných exkurziách. A chcel by som poďakovať aj svojmu strýkovi Ferovi, ktorý je skutočne úžasný.

Ale ešte sa vrátim k rodičom. Chcem sa poďakovať svojej mame, že sa tak dobre o mňa stará a živí ma, že som s ňou prežil a prežívam pekné chvíle. Bratovi Robkovi, ktorý má 15 rokov sa chcem poďakovať za úžasnú súrodeneckú vzťahy.

Šťastie pre mňa znamená strašne veľa. Ďakujem všetkým za pekný život.

Marek Szabo 7.A trieda

Spracovala: Mgr. Barbora Kováčová

Szerencse – Boldogság

A szlovák iskola tanulójának őszinte vallomása a boldogságról, szerencséről

(Folytatás az előző számból)

1. A boldogság számomra sokat jelent. De azt hiszem, mindenkinek. Az embereknek mindig boldognak kellene lenniük, de sajnos nincs mindig így. Sok ember boldog a családjával – ezek közé tartozom én is. Vannak, akiknek nincs családjuk, aki a gondjukat viselné. Az ilyenek is megérdemlik a boldogságot. Sokak számára a munka, a játék, jelenti a boldogságot, vagy az, hogy a barátai, vagy kedvenc állataikkal lehetnek. Úgy gondolom, hogy éppen az állatok jelenthetnek valakinek örömet – boldogságot. A gyermekek is sokszor kérnek karácsonyi ajándékként kis állatot.

Azt is kérdezhetnék: „Ugyan már, ki lehet boldog a munkájában?” Van, akinek otthon nehéz sors jutott, ezért a munkában, iskolában, barátai közt érzik magukat kellemesen. A barátokat gondosan kell megválasztani, mert velük nemcsak a jóban, de a rosszban és a bánatban is osztozni lehet. A parkban sétálva az emberek mindenféleképpen gondolkodnak. Az egyik ilyen dolog éppen a boldogság, a szerencse. Azt mondják, boldogságot nem lehet venni. Sokak számára a boldogságot a pénz és a vagyon jelenti... Másoknak az egészség, a család, a munka és a tudás. Újabban azt mondják, hogy az étel is boldogság – ez talán igaz. Ha valaki nem éhezik, akár boldog is lehet, de mindent nem lehet megvenni. Nem vásárolhatod meg a családot, talán a barátokat igen. De az ilyen kapcsolatot már nem lehet barátságnak nevezni.

Itt volt például a karácsony – a szeretet és béke ünnepe, amikor valóban boldogok lehetnének. De van, amikor a karácsony sem jelent felhőtlen boldogságot, mert például valakire haragszunk. De örömmel tölthet el a karácsonyfa díszítése, az ajándékok csomagolása, mézeskalács sütése. Még a takarítás is örömet szerezhet, ha arra gondolunk, hogy hamarosan szeretteinkkel leszünk együtt.

A legnagyobb boldogság az, amikor édesanyánk örömkönnyekezt hullat, mert büszke gyermekére. Örömmel tölti el a legkisebb ajándék is. Abban a pillanatban szívet melengető érzés jár át bennünket.

Sofia Kováčová

2. A boldogságot számomra a család és bátyám Robo jelenti. Ezért köszönöm szüleimnek, hogy megismerhettem őket. És hogy ne felejtsem el megköszönni az apukámnak, hogy évekig eltette a hoki-rajongásomat. Tulajdonképpen a hoki az én második énem. Nagyon sokat jelent nekem.

Boldogságot jelent számomra a nagymamám és a nagypapám is, akikkel szép perceket éltem át. Szerencsés vagyok, hogy megszülettem. Boldog vagyok, hogy van egy kis unokahúgom Sarah, aki ugyan még csak három éves, de ez nem számít, hiszen az idő úgy is oly gyorsan elszalad. Örülök, hogy megismertem a Ricky nevű kutyámat. Köszönöm a mostoha-papámnak is az együtt töltött boldog percek. Örülök, hogy megismerhettem Martina nénit, akinek sok szép élményt köszönhetek. És szeretném megköszönni nagybácsimnak, Ferinek, hogy valóban csodálatos nagybácsi.

Még visszatérnék a szüleimre. Szeretném megköszönni az édesanyámnak, hogy gondoskodik rólam, és az együtt átélt szép percek. A 15 éves bátyámnak, Robonak köszönöm a szép testvéri viszonyokat.

A boldogság nekem nagyon sokat jelent. Mindenkinek szeretném megköszönni a valóban szép életemet.

Marek Szabó, 7.A

Feldolgozta: Mgr. Barbora Kováčová (ford. -szme-)

42. Jazdecké preteky

Tradičné jazdecké preteky sa uskutočnia 12. septembra 2015 v Lesoparku. Sprievodným podujatím bude vystúpenie obľúbeného speváka z Maďarska Márió, vylosovanie bohatej tomboly a ľudová veselica.

42. Díjugrató lóverseny

A hagyományos díjugrató lóversenyre 2015. szeptember 12-én kerül sor az erdőparkban. A verseny kísérőrendezvénye a népszerű magyarországi énekes Márió koncertje, az értékes tombola sorsolása és utcabál.

Spoločenská rubrika - Társasági rovat

X. Festival na Matúšovej zemi - X. Mátyusföldi Fesztivál

Veľké Úľany - 7. - 10. júla 2015

7. júla - utorok, 18.00

- Vernisáž výstav v kultúrnom dome
- Poľné kvety - Ágnes Buják - olejomalby
- Tradície a hodnoty - Výstava krojovaných bábik z Hornej Zeme a výstava ručných prác
- Účinkujú: Viktor Knapp, Andor Buják, Zoltán Bohus a spevácky krúžok Klubu dôchodcov Zlatý dážď

8. júla - streda

- 8.00 Festivalová kvapka krvi - hromadný odber krvi v klube dôchodcov
- 17.30 Literatúra bez hraníc - Beseda o knihách spisovateľov Zsuzsa Ákody (Csabrendek) a Pál Száraz (Veľké Úľany) v kultúrnom dome
- 19.30 „Prechádzka po Kapuvári“ - koncert klarinetového virtuóza Kiss György László (Budapest) na nádvorí Kalvárie. Spoluúčinkujú: András Lelkes a Péter Árendás

9. júla - štvrtok

- 19.00 Najkrajšie rockové opery, VVV koncert na prírodnom javisku. Účinkujú: Vadkerti Imre, Varga Miklós, Vikidál Gyula
- 21.00 Rómeo a Júlia. Musical Rockového divadla z Nových Zámok

10. júla - piatok

- 16.00 „Kde bolo tam bolo...“ - rozprávkové popoludnie a tvorivá dielňa
- 18.00 Aj folklór nás spája - vystúpenie folklórnych súborov na prírodnom javisku. Účinkujú: Citarový súbor Dió Héj zo Sládkovičova, Detský folklórny súbor pri ZŠ Mihály Borsosa s VJM, Folklórny súbor Mátyus a ľudová hudba Bicskás z Horných Salib
- 20.00 Na krídlach piesní - spieva: Silvia Máris Oravec
- 20.30 Tancujme spolu. Akustický koncert skupiny TOTALICA

Všetkých srdečne očakávajú organizátori!
Zmena programu vyhradená!

Nagyfödemes - 2015. július 7.-10.

Július 7. - kedd, 18.00

- Kiállítások megnyitója a kultúrházban.
- Vadvirágok - Buják Ágnes festményei.
- Hagyomány és érték - Felvidéki népviseletes babák és kézmunka kiállítás.
- Közreműködik: Knapp Viktor, Buják Andor és Bohus Zoltán, valamint az Aranyesh Nyugdíjasklub éneklőcsoportja,

Július 8. - szerda

- 8.00 Fesztiváli vércsepp - csoportos veradás a nyugdíjasklubban
- 17.30 Irodalom határok nélkül Ákody Zsuzsa (Csabrendek) és Száraz Pál (Nagyfödemes) könyvbemutatója
- 19.30 „Kapuvári séták” - Kiss György László (Budapest) tárogató-művész koncertje a Kálvária udvarán. Közreműködnek: Lelkes András és Árendás Péter

Július 9. - csütörtök

- 19.00 30 év legszebb rockoperái. VVV koncert a szabadtéri színpadon. Közreműködnek: Vadkerti Imre, Varga Miklós, Vikidál Gyula
- 21.00 Rómeo és Júlia. Az Érsekújvári Rock Színpad musicalje

Július 10. - péntek

- 16.00 „Hol volt, hol nem volt...” - mese-délután és kézműves foglalkozás a főtéren
- 18.00 A folklór is összeköt - népművészeti csoportok fellépése a szabadtéri színpadon. Közreműködnek: A Dió Héj citerazenekar (Diószeg). A Borsos Mihály MTNYA néptánc-csoportja (Nagyfödemes). A Mátyus Néptáncgyűttes és a Bicskás népi zenekar (Felsőszeli)
- 20.00 Dalok szárnyán - Oraveczné Máris Szilvia műsora
- 20.30 Táncojunk együtt. A TOTALICA együttes akusztikus koncertje

Mindenkit szeretettel vár a rendezőség!
A műsorváltozás joga fenntartva

TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

otpbank

Naše novorodeniatka Újszülötteink

Eduardo Manczal	2. 3. 2015
Lili Kučera	18. 3. 2015
Jakub Záhončík	30. 3. 2015
Daniel Horváth	7. 4. 2015
Emma Antalová	14. 4. 2015
Emeric Mária Görföl	16. 4. 2015
Dorina Gálová	17. 4. 2015
Dárus Kocsis	22. 4. 2015
Adam Fecske	2. 5. 2015
Norbert Kiss	11. 5. 2015
Vratko Kakvic	15. 5. 2015
Karin Némethová	22. 5. 2015
Bianka Anna Pappová	28. 5. 2015

Blahoželáme - Gratulálunk!

Oznámenie - Értesítés

Uzávierka ďalšieho čísla našich obecných novín bude 21. septembra 2015.

A következő számunk lapzártá 2015. szeptember 21-én lesz.

Manželstvo uzavreli Házasságot kötöttek

Zoltán Szalai - Alžbeta Wittenbergerová	28. 3. 2015
Gabriel Gál - Denisa Pavlusová	18. 4. 2015
Alexander Surica - Eva Szalayová	16. 5. 2015
Marek Harnúšek - Gabriela Krišková	16. 5. 2015
Gábor Fecske - Nikola Farkašová	23. 5. 2015
Zoltán Kiss - Tünde Némethová	23. 5. 2015
Ladislav Pomichal - Lenka Galbová	23. 5. 2015
Peter Halász - Kristína Szabóová	30. 5. 2015
Mgr. Szabolcs Kelecsényi - Mgr. Veronika Pudmerická	30. 5. 2015

Blahoželáme - Gratulálunk!

Rozlúčili sme sa Elbúcsúztunk

Michal Vajda	(79)	20. 3. 2015
Mária Hanzelová	(83)	24. 3. 2015
Irena Némethová	(73)	28. 3. 2015
Michal Šupala	(79)	10. 4. 2015
Etela Mártonová	(63)	22. 4. 2015
Alojz Óváry	(88)	5. 5. 2015
Mária Hüttnerová	(81)	7. 5. 2015
Magdaléna Miterková	(89)	8. 5. 2015
Mária Gombaiová	(89)	15. 5. 2015
Mária Sebőková	(79)	16. 5. 2015
Helena Takácsová	(86)	17. 5. 2015
Michal Várady	(74)	29. 5. 2015

Česť ich pamiatke!
Tisztelet emléküknél!

Velkouľanský obzor - Nagyfödemesi Láthatár

Vydáva - Kiadja: Obec Velké Úľany - Nagyfödemes Község, Hlavná 578, 925 22 Velké Úľany, IČO: 00306282. Šéfredaktorka - Főszerkesztő: Alžbeta Szárazová. Redakčná rada - Szerkesztőbizottság: Ing. František Gögh, Ľudovít Hanzel, Zoltán Máriš, Mgr. Zuzana Metzner, Tibor Németh, Alžbeta Prágaiová, Mgr. Katarína Sztraková, Silvia Šafáriková. Lektorka: Mgr. Gabriela Vajdová. Evidenčné číslo MK SR: 3099/09. Číslo ISSN: 1338-9319. Redakcia - Szerkesztőség: Miestne kultúrne stredisko, Veľké Úľany. E-mail: mksvelkeulany@centrum.sk, Tel.: 031/78 78 197, web: www.ulany.sk. Vychádza štvrťročne v náklade 1700 ks - Megjelenik negyedévente 1700 példányban. Nepredajné - Ingyenes. Nie všetky uverejnené názory vyjadrujú aj stanoviská redaktorov. A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők véleményét. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne skracovať a upravovať príspevky dopisovateľov. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot a tudósítások rövidítésére és szerkesztésére.

V. Dni Mihály Borsosa

Az V. Borsos Mihály Napok

Az iskola tanulói koszrút helyeznek el Borsos Mihály emléktáblájánál
Kladenie venca k pamätnej tabuli

Nagy izgalom a mesevetélkedőn
Súťažná horúčka na kvíze o rozprávkach

A műveltségi vetélkedő győztes csapata a „Táld ki!”
Vítazné družstvo vedomostnej súťaže

Az iskola történelméből készült kiállítás
Výstava z histórie školy

Az ajándék-koncert nagy sikert aratott a gyermekek körében
Koncert mal veľký úspech u detí

A szavalóverseny résztvevői
Účastníci súťaže v prednese poézie

Deň Zeme v obrazoch – A Föld Napja képekben

Materské školy – Az óvodák

Základné školy – Az iskolák

Detské centrum – Baba-mama klub

Poslanci OZ – A képviselők

Poľovnícke združenie Sokol – A Sólyom vadásztársaság

**MO Matice slovenskej
A Matica slovenská helyi szervezete**

**Klub dôchodcov Zlatý dážď
Az Aranyeső Nyugdíjasklub**

ZO Csemadok – Csemadok helyi szervezete

Poľovnícke združenie Zlatý Bažant – Az Aranyfácán vadásztársaság

Obecný úrad – Községi hivatal